

به نام هستی بخش دلها

نام و نام خانوادگی:	آموزش و پرورش شهرستان کهگیلویه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۳۰
کلاس:	امتحان ادبیات فارسی نوبت اول	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه
شیفت: صبح	پایه نهم دی ماه	تعداد صفحات:

۱/۲۵ درستی و نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.
 "ان" در واژه «دودمان» نشانه جمع است.
 درست نادرست

۲/۲۵ جای خالی را با پاسخ مناسب پر کنید.
 فعلی که بر انجام گرفتن کاری و بیان خبری در زمان حال دلالت دارد فعل صیغ نام دارد.

۳/۲۵ گزینه صحیح را انتخاب کنید.
 رابطه واژگان در کدام گزینه متفاوت است؟
 الف) شوریده - سامان
 ب) نیک - بد
 ج) مستمع - سمع
 د) فرتوت - جوان

۴/۲۵ بیت «غواص اگر اندیشه کند کام نهنگ *** هرگز نکند در گران مایه به چنگ» با کدام بیت ارتباط معنایی بیشتری دارد؟
 الف) حافظا در کنج فقر و خلوت شب‌های تار *** تا بود وردت دعا و درس و قرآن غم مخور
 ب) ای دل از سیل فنا بنیاد هستی بر کند *** چون تو را نوح است کشتیان، غم مخور
 ج) گرچه منزل بس خطرناک است و مقصد بس بعید *** هیچ راهی نیست، کان را نیست پایان، غم مخور ✓
 د) دور گردون گرد دو روزی بر مراد ما نرفت *** دائماً یکسان نباشد حال دوران غم مخور

۵/۱ معنی واژه‌های مشخص شده را در کادر مربوطه بنویسید.
 در محاوراتی که به حضور او میان دو کس رود خوض نماید.
 دریغ است ایران که ویران شود *** کنام پلنگان و شیران شود
 هان مشو نومید! چون واقف نه‌ای از سر غیب.
قندیل های وی ستارگان و تو از عجایب این غافل.
 (دست‌نویس: در کادرها: درت گران، آینه - لاله، آگاه، حلچراغ)

۶/۲۵ معنی ابیات و عبارت‌های زیر را به فارسی روان بنویسید؟
 هم یکدلانند یزدان شناس *** به نیکی ندارند از بد چهراس
 هر صمد و حدائش هر هستند و بانام نیک از بد در پند و خردش نزارند
 گرچه منزل بس خطرناک است و مقصد بس بعید *** هیچ راهی نیست که آن را نیست پایان غم مخور
 اگر چه اسرار حقاها بر بین راهی و خطرناک هستند و مقصد نیز بسیار دور است
 به چشم بصیرت به خود در نگر *** تو را تا در آینه زنگار نیست
 تا درت در عورت آه لو به گشته شده است با آگاه و بینش به خورشید سر بس
 در دور و دور وستی کار دوران جوان و قدر بران انجام دهد
 داد ده تا داد یابی.
 عدالت و راستی کن تا درستی و راستی بینی

دانش زبان فارسی (از آموخته زبان)

۱۷۵	نقش دستوری کلماتی که مشخص شده‌اند را بنویسید؟ پرسید گرم را مرغ از فروتنی امیر خراسان را پرسیدند از ایرخاوان پرسیدند	۷
۱۲۵	از مصدر "آراستن" فعل مضارع مستمر بسازید؟ دلم من آرایم	۸
۱۵	نوع فعل‌های زیر را مشخص کنید؟ می‌آورند بیباید مضارع اخباری مضارع التزامی	۹
۱۷۵	«دانش ادبی» در بیت‌های زیر از کدام عنصر زیبایی سخن استفاده شده است (برای هر بیت یک آرایه ادبی روبروی آن بنویسید). ای دل از سبیل فنا بنیاد هستی برکنند *** چون تو را نوح است کشتیبان ز طوفان غم مخور تا نشود راز چو روز آشکار *** تان شویم از پدرش نر مسار کوه و دریا و درختان همه در تسبیح‌اند *** نه همه مستمعی فهم کند این اسرار	۱۰
۱۵	تخلص چیست؟ یک بیت مثال بیاورید؟ فقط در کتب معتبر و حدیث نبوی بیت: در بیان شعر هر او بنام خوربین کند عبارت: در بیان شعر هر او بنام خوربین کند	۱۱
۱۵	نوع پرسش‌های زیر را بنویسید؟ که تواند که دهد میوه الوان از چوب؟ کان روز به علم تو چه افزود؟ انکار عبارت: چو لعل	۱۲
۱۲۵	«درک مطلب» - منظور از خار مغیلان در مصراع «سرزنش‌ها گر کند خار مغیلان غم مخور» چیست؟ سختی و مصداق دروغ راه	۱۳
۱۲۵	بیت «در زندگی مطالعه دل غنیمت است *** خواهی بخوان و خواه نخوان» ما نوشته‌ایم (به چه چیزی اشاره دارد؟) خوشنما	۱۴
۱۲۵	مفهوم عبارت «هر یکی را آنچه به کار باید، داد» را بنویسید؟ هر کس آنچه نیاز داشت، داد	۱۵
۱۵	با توجه به ابیات زیر هدف سعدی از مقایسه پسر نوح با سگ اصحاب کهف چیست؟ پسر نوح با بدن بنشست *** خاندان نبوتش گم شد سگ اصحاب کهف روزی چند *** پی نیکان گرفت و مردم شد حق حیرانان - هم اگر خداوندی از سر راستان نه ندانند از انسانان - بر سر راستان	۱۶
۱۵	«تاریخ ادبیات» نام نویسنده آثار زیر را بنویسید؟ مرزبان نامه: مرزبان ستم قصه رنگ پریده: بیباک پرستش	۱۷
۱۲۵	شاعر پرآوازه زبان فارسی که در سال ۱۲۸۵ در شهر تبریز چشم به جهان گشود سرودهای او در زمینه اجتماعی، اخلاقی، انتقادی و حالتی اندرزگونه دارد. این متن معرف کدام شخصیت است؟ دکترین اعظم	۱۸
۱۲۵	موضوع کتاب اسرار التوحید چیست؟ کشف - شرح حال ابراهیم ابن الحکر	۱۹